

INTERVIEW JEAN-MARC KRINGS
DOOR WOUTER PORTEMAN

“We kozen er doelbewust voor Fanny in het eerste deel met de grond gelijk te maken.”

Een halfjaar geleden vertrouwde Jean-Marc Krings ons op een signersessie toe dat hij met iets mega bezig was. “Je zal wel zien!” Meer kregen we niet losgepeuterd van de sympathieke Waal. Integendeel. Hij boog het hoofd en werkte rustig een Archibald uit DE SLIERT af. Vandaag zitten we opnieuw samen in dezelfde Kortrijkse stripspeciaalzaak. Krings had gelijk. Al vier weken is zijn FANNY K. de best verkocht strip in Vlaanderen. Een betere reden om Krings te onderwerpen aan een plateninterview hebben we niet nodig. Ruim voor afspraak is hij al aanwezig. Hij is één brok energie en enthousiasme. Terwijl onze platen rustig richting tafel dwarrelden, plukt hij er al een uit de lucht.

SODA 8: DOOD IN VREDE

(Bruno Gazzotti + Tome)

KRINGS: “Yes, SODA!”

U verrast me. Ik verwachtte dat u eerst een andere plaat zou kiezen.

KRINGS: “Als je mijn strips bekijkt, zie je onmiddellijk dat ik heel zwaar beïnvloed ben door de tekenstijl van de school van Marcinelle (genoemd naar het dorp waar na de Tweede Wereldoorlog uitgeverij Dupuis was gevestigd, red.). Janry, Didier Conrad, André Franquin zijn mijn helden. Maar van alle stripreeksen gaat mijn hart het meest naar SODA. Gazzotti blijft mijn referentie.”

DE SLIERT was in de stijl van Jean Roba. VIOLINE was een eerbetoon aan Conrad. Mogen we FANNY K. uw Gazzotti noemen?

KRINGS: “Ja. Absoluut.”

FANNY K. begint met enkele zwart omrande bladzijden zoals we kennen uit DE ONNOEMBAREN en SODA.

KRINGS: “Het leek me leuk om zo te starten. Door die zwarte rand weet de lezer onmiddellijk dat die pagina's een apart hoofdstuk vormen. In FANNY K. is dit een grote flashback. Het was de ideale manier om de lezers duidelijk te maken dat FANNY K. geen traditioneel KIEKEBOES-verhaal is. “

Nochtans begint het verhaal in een echte, Antwerpse KIEKEBOE-setting.

KRINGS: “Die herkenning moest er zeker inzitten. Mijn uitgever, Johan De Smedt, heeft me een volledige dag op

sleeptouw genomen door Antwerpen. Op het einde van de dag had ik meer dan duizend foto's getrokken. Het appartement van Fanny bijvoorbeeld bestaat echt. Om tekenfouten te vermij-

Het appartement van Fanny bestaat echt. Om tekenfouten te vermijden, heb ik er zelfs grondplannen van getekend.

den, heb ik er zelfs grondplannen van getekend. Van de weliswaar niet-bestaande villa in Lugano heb ik eerst de plannen getekend en er dan vervolgens een maquette van gemaakt. Ik wou echt heel nauwgezet werken. Ook voor mijn andere strip JACKY ICKX moest alles correct zijn. Ik heb thuis zeker drie- à vierduizend foto's van auto's, circuits en gebouwen die met **Jacky Ickx** te maken hebben. En dan heb ik nog tal van interviews gelezen en tientallen video's bekeken. Ik ben echt wel maniakaal op dat vlak.”

Doet u dit voor uzelf of voor die lezers die een strip zo nauwgezet lezen dat ze echt op zoek gaan naar dergelijke fouten?

KRINGS: “Beiden. Ik zou het absoluut niet leuk vinden, mocht een lezer me op dergelijke, toch vermijdbare fouten wijzen. JACKY ICKX is een biografische strip en die richt zich sowieso al op een veel-eisend kennerspubliek. Elke fout moest absoluut vermeden worden. Daarom werd elke auto en elk decor tot driemaal

toe gecontroleerd en geverifieerd. De jury bestond uit Jacky Ickx-specialisten, mijn uitgever en mensen uit zijn entourage. Zelfs zijn vrouw en dochter gaven me bijkomende verduidelijking. Ik zal je een voorbeeldje geven. Op zijn zestiende kreeg Jacky zijn eerste brommer. Natuurlijk hebben we die Puch 50CC geverifieerd. Maar we hebben ook foto's teruggevonden van de winkel waar zijn ouders die moto hebben gekocht. Daarna hebben we gesproken met de eigenaar ervan. Hij heette **Eduard**. Maar iedereen zei 'Douwar' en zo stond het ook geschreven op het reclamebord boven zijn winkel. We hebben zelfs alle nummerplaten gecontroleerd. Elke sticker, elk kleur van de wagens, ook de kleuren van de verschillende helmen werden nagekeken. Vooral eer ik het auto-ongeluk waar Ickx in de brand bleef heb getekend, heb ik tien verschillende video's bekeken. Ik moest precies weten waar **Oliver** zijn wagen geraakt had. En ga zo maar verder.”

Ik verveel me nu al zo snel. Ik heb voortdurend uitdagingen nodig. Een scheurende auto, een complex gebouw of een moeilijke scène. Het moet ook voor mij spannend blijven.

Krijgt u voor die nauwgezetheid complimenten van uw lezers?

KRINGS: “Ja, soms wel. Maar het compliment van **Vanina**, de dochter van Jacky Ickx, koester ik het meest.”

Gaat u voor uw andere series ook zo ver?

KRINGS: “Nee. Anders zou ik nu last hebben van een burn-out. (lacht) Geef mij maar **FANNY K**. Dat is een mooie mix tussen het losse van **DE SLIERT** en het rigoreuze van **JACKY ICKX**. “

Grafisch lijkt u me echt een kameleon te zijn.

KRINGS: “Inderdaad, dat is mijn bijnaam geworden. Maar ze stoort me niet. Ik werk graag zo. Ik heb zelfs ooit een kortverhaal van **STEVEN STERK** getekend. Als het een stijl is die aanleunt bij de traditionele Dupuis-strips, heb ik die redelijk snel in de vingers. Al die reeksen lijken ook allemaal een beetje op elkaar. Maar vraag me niet om een **BUCK DANNY** of iets realistisch te tekenen, want dat kan ik echt niet.

Het meest realistische wat ik aankan, is hoe ik Jacky Ickx getekend heb.”

Bent u nooit op zoek geweest naar uw eigen unieke signatuur?

KRINGS: “Ja toch wel, maar waarom zou ik daarnaar zoeken. Ik verveel me nu al zo snel. Ik heb voortdurend uitdagingen nodig. Een scheurende auto, een complex gebouw of een moeilijke scène. Het moet ook voor mij spannend blijven. Een nieuwe tekenstijl aanleren, houdt me ook alert. Ik heb ooit een gagserie over informatici getekend voor uitgeverij **Bamboo** (LES INFORMATICIENS, red.) maar bij bijna elke pagina was het zoeken naar een grafische uitdaging. Geef mij maar een **JACKY ICKX**. Het beweegt, het schudt, het vlamt, het is gewoon tof om te doen. Gecombineerd met de historische nauwgezetheid, houdt me dat enorm scherp.”

Werkt u aan verschillende reeksen tegelijk?

KRINGS: “Ja. Momenteel werk ik aan de vervolgen van **FANNY K**. en **JACKY ICKX**.

Maar eenmaal die laatste afgewerkt is, gaat alle aandacht naar **FANNY K**.

STEVEN STERK 1: DE RODE TAXI'S
(Peyo / Will + Peyo / Yvan Delporte)

KRINGS: “Gaan we voor **STEVEN STERK?**”

Ik had gedacht dat u deze als eerste zou kiezen. U bent immers bekend om uw geweldige hommagetekeningen van de groten uit de Dupuis-school: Roba, Franquin, Tillieux,... Maar ik heb ergens gelezen dat u Peyo toch de allergrootste vindt. Waarom is dat zo?

KRINGS: “Ik moet je toch even corrigeren. Voor mij is Franquin de allergrootste. Hij is de referentie binnen de stripwereld. Hij is God! Maar samen met **Hergé** is Peyo wel de beste verteller. Zijn verhalen zijn zo magistraal én foutloos opgebouwd. Geniaal! Maar grafisch komt niemand aan de enkels

van Franquin. Wist je dat hij de allereerste schetsen heeft getekend van Steven Sterk? Het was eigenlijk zijn figuurtje.

Franquin heeft ook **DE SLIERT** groot

gemaakt. Toen Roba nog werkte als decortekenaar voor Franquin, werd hij gecontacteerd door **Jo-El Azara** die zijn reeks **DE SLIERT** kwijt wou. Ze was niet echt een succes (het bleef bij één

kortverhaal onder de titel OPERATIE SCHAAR, gepubliceerd in ROBBEDOES 1041 uit 1958, red.). Maar Franquin raadde Roba aan er een zwarte jongen en een Japanner aan toe te voegen. Straf hé. Franquin was zelfs **Benetton** voor. Maar we hadden het over Peyo. Hij heeft samen met **Morris** de allersterkste albumcovers gemaakt. Ook nu nog grijp ik altijd terug naar de covertechniek die zij gebruikten.”

Kunt u me een voorbeeld geven?

KRINGS: “Peyo’s truc was om een albumcover te verkleinen tot het formaat van een postzegel. En als je op die paar vierkante centimeter nog

een betekenisvolle cover overhoudt, zit je goed. In één oogopslag moet je het thema kunnen raden. Er mag dus niet te veel, maar ook niet te weinig op staan. Ik test mijn covers op dezelfde manier. Ik hang ze op en ga er dan samen met mijn vrouw meters ver van staan en dan kijken we welke de Peyo-test doorstaat.

Een van de eerste dingen die ik doe als ik aan een nieuw verhaal begin, is verschillende covers tekenen om er dan zo snel mogelijk de beste uit te halen. Een sterke cover geeft me ook de drive om het hele album te af te werken. Goede filmposters hebben ook die Peyo-kracht. Ze zijn goed herkenbaar,

Ik beleef nu mijn Smurfen-moment. Mijn klavertje vier, waar ik het meest trots op ben, bestaat uit Fanny K., Jacky Ickx, De Sliert en Violine.

hebben maximum twee elementen die eruit springen, en hebben een eerder lege opbouw,... Op die manier spring je eruit.

Jaarlijks komen er meer dan vijfduizend strips uit en dan heb je maar heel even de kans om gekozen te worden. Een uitgever zei me ooit dat een klant beslist in dertig seconden. Als je binnen die tijd zijn aandacht hebt getrok-

ken en hij strekt al zijn arm uit om het album vast te nemen, heb je 50% kans dat het album verkocht raakt.

Ik heb enorm veel geluk dat **Standaard Uitgeverij** het zo groots aanpakt met FANNY K. Zo’n displays zijn een commercieel godsgeschenk. Dank u wel!”

Peyo’s andere reeksen, zoals STEVEN STERK en JOHAN EN PIRREWET, werden uiteindelijk naar het achterplan gedrongen door DE SMURFEN. Stel dat u leeft in een ideale wereld wat zou uw SMURFEN-reeks dan moeten zijn?

KRINGS: “Ongetwijfeld FANNY K. Ik beleef nu mijn SMURFEN-moment. Mijn klavertje vier, waar ik het meest trots op ben, bestaat uit FANNY K., JACKY ICKX, DE SLIERT en VIOLINE.”

Komt er ooit nog een integrale van VIOLINE?

KRINGS: “Ik hoop het, maar ik weet niet of er zelfs plannen zijn in die richting. Op een gegeven moment heeft de uitgever de reeks gestopt. Jammer, maar zo is het leven. Het blijft

een moeilijke stiel. Vandaag geeft een uitgever heel vaak een contract voor één deel. Pas bij succes wordt dit verlengd. Standaard Uitgeverij bood me direct een contract aan voor een drieluik. Vandaag is er zelfs een optie op een tweede drieluik. Dat is echt uitzonderlijk in deze wereld.”

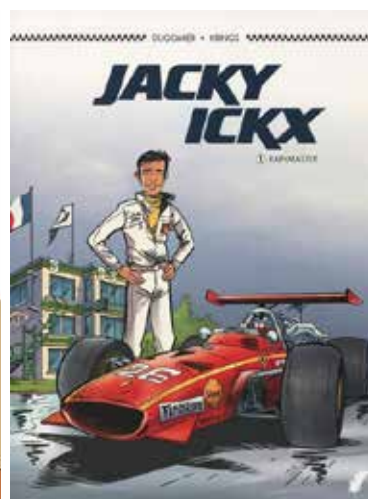
Als ik u zo vol passie hoor praten over de groten van de school van Marcinelle, krijg ik zo’n beetje de indruk dat u twintig jaar te laat bent geboren. Ik zeg niet dat u een anachronisme bent, maar...

KRINGS: “Het scheelt soms niet veel. (lacht) Maar ik ben niet alleen hoor. Mijn liefde voor de klassieke strips deel ik bijvoorbeeld met **Zidrou**. We waren allebei enorm ontgoocheld dat de doorstart van DE SLIERT geen groot succes was. Even speelden Zidrou en ikzelf met het idee om een STEVEN STERK te maken, maar het mocht niet zijn.”

Werken jullie nu nog samen?

KRINGS: “Vandaag niet, maar Zidrou is en blijft mijn grote broer in de strip-

Jean-Marc Krings nam de reeks VIOLINE over van Fabrice Tarrin bij deel 3. Het laatste deel 6 raakte niet vertaald. Van DE SLIERT zijn twee comeback-albums verschenen op scenario van Zidrou. De biografische reeks JACKY ICKX, op scenario van Vincent Dugomier, wordt een tweeluik.

Ik ken de goede reputatie van De Kiekeboes en haar verkoopcijfers. Maar wat me nu overkomt, had ik nooit durven dromen.

wereld. Als ik twijfel of ik wel een project zou aanpakken, bel ik hem even voor advies. Hij is mijn mentor die me gidst in het stripwereldje. Bovendien zegt hij me altijd rechtuit wat hij leuk en slecht vindt aan mijn albums. Maar hij is nooit kwetsend. Samen met **Eric Maltaite** (de tekenaar van 421 en STOMP en tegenwoordig ook de scenarist van MARSUPILAMI, red.) is hij mijn ultieme toetssteen.”

Uw jeugdhelden duiken ook vaak op als cameo's in uw strips. In WAUW! hangt er een Steven Sterk aan een sleutelhanger. In DE SLIERT siert een reclame voor Dommel een oude lijnbus...

KRINGS: “... Er duikt ook nog ergens een Smurf op. En in deel 5 van VIOLINE hangen schilderingen van de grootste stripboeven in het landhuis. In FANNY K. zijn er eigenlijk bijna geen.”

Is de buurman van FANNY K. dan geen cameo van Charel Cambrés koning Albert?

KRINGS: “Nee. Dat zal toeval zijn. Maar de ultieme slechterik Morpheus

is wel gebaseerd op **Merho**. Ik heb het hem nog wel niet zelf gezegd. Bij dezen... (*lacht*) Ik heb doelbewust geen andere hommages in het album gestopt omdat ik me wou concentreren op Fanny.”

Jammer want dergelijke spelereien zijn juist een van de sterktes van DE KIEKEBOES. (stilte) Hebt u de KIEKEBOES-strips eigenlijk gelezen?

KRINGS: “Mijn kennis van het Nederlands is heel slecht. Maar ik heb er een paar gelezen in het Frans. Gelukkig heeft Merho me ingewijd in zijn universum.”

DE KIEKEBOES 50: AFGELAST WEGENS ZIEKTE (Merho)

Je hebt je start alleszins niet gemist met FANNY K.

KRINGS: “Dat is een eufemisme. Mijn uitgever is heel tevreden. De tentoonstelling in het **Belgisch Stripcentrum** lokte enorm veel Vlaamse en Waalse pers. Ook de directeur van

het museum, **Willem De Graeve**, was superblij. En ik ben nog het meest tevreden. Ach, ik hoop dat deze hause nooit stopt...”

Wist u eigenlijk vooraf dat DE KIEKEBOES zo groot waren in Vlaanderen?

KRINGS: “Ja toch wel. Ik ken de goede reputatie van de reeks en haar verkoopcijfers. Maar wat me nu overkomt, had ik nooit durven dromen. Toen mijn uitgever Johan De Smedt me enkele maanden geleden zei dat dat er een luxealbum ging gedrukt worden, dacht ik dat hij overdreef zoals alleen uitgevers dat kunnen. Maar dan begon het circus. Ik was echt overrompeld. Ik had nog nooit zoveel pers gezien. En dan die televisie! Net voor het interview op **vtm** werd opgenomen, zag ik een levensgrote pancarte van FANNY K. staan. Toen pas besepte ik hoeveel DE KIEKEBOES hier betekenen. Mijn eerste signeersessies waren ook zo'n *reality check*. Nog nooit in mijn leven heb ik zo'n mooie display gehad en zo'n rijen fans mogen verwelkomen.”

Het vreemde van de persdag is dat in de Waalse en Franse pers u met alle aandacht ging lopen. Terwijl dat in de Vlaamse pers Merho en Toni Coppens waren. U was er haast een voetnoot. Stoorde u dat?

KRINGS: “Nee helemaal niet! Het enige wat ik wens, is dat de reeks aanslaat. Al de rest heb ik niet nodig.”

Was u de enige tekenaar die benaderd werd om dit project te tekenen?

Fragment uit *Fanny K. 1: Moordvrouw*. Fanny op haar zwakst.

KRINGS: “Neen, er waren er nog één of twee. Maar ik wil het hier niet over hebben.”

Het doet er ook niet toe. Wie uw werk een beetje volgt, weet wat u kan. Dat lijkt ons een veilige gok

Toni heeft het echt lastig gehad, maar hij leert snel. Er is een heel groot verschil tussen een roman en een stripscenario schrijven.

van de uitgeverij. Maar waar we echt van verrast waren, was de kwaliteit van het scenario van Toni Coppers. Die man heeft nog nooit een stripverhaal geschreven en dan debuteert hij zo! Dat noemen wij pas echt met de deur in huis vallen!

KRINGS: “En dan heb je het tweede deel nog niet gelezen. Dat is nog beter!”

Het kan haast niet anders of Toni Coppers heeft een heel goede gids gehad die hem de specifieke striptaal heeft aangeleerd. Was u dat?

KRINGS: “Toni heeft het echt lastig gehad, maar hij leert snel. Er is een heel groot verschil tussen een roman en een stripscenario schrijven. Strips zijn veel filmischer. Alleen al die decoupage! Het duurde ook even voordat Toni besepte dat je in strips geen rekening hoeft te houden met budgettaire beperkingen. Als hij atoomduikboten wil opvoeren, dan krijgt hij die. Wij hoeven het maar gewoon te tekenen. Elke strip heeft het budget van een blockbuster. Toni zei me onlangs dat hij dat

het grootste voordeel vindt van strips. Zelfs in zijn boeken durft hij dat niet.”

Hebt u zijn verhaal in een stripjasje gestoken?

KRINGS: “Onder meer. Eenmaal je de decoupage hebt bepaald, ligt het ritme van een strip vast. Dat is superbelangrijk. Nu we bezig zijn aan deel 2, merk je dat Toni het medium onder de knie begint te krijgen. Hij stuurt me wel nog steeds een geschreven ‘boeken’hoofdstuk door. Ik verknip het verder, maak het storyboard, zet de personages in de prenten en schrijf de dialogen uit. Daarna zien Toni en ik elkaar opnieuw. Vervolgens zet hij de dialogen volledig naar zijn hand. Tenslotte wisselen we wat ideeën uit voor de volgende bladzijden. Zo ping-pongen Toni en ik de hele dag door. Fanny K. is echt groepswerk. Maar nogmaals, Toni leert enorm snel. Op het einde van het tweede deel zal onze samenwerking er waarschijnlijk al weer wat anders uitzien.”

Nu is dit toch een totaal andere manier dan hoe Zidrou werkt!

KRINGS: “Zidrou geeft me in één keer zijn volledig scenario. Klaar is Kees. Maar Zidrou is dan ook gepokt en gemazeld als stripscenarist. Dat is een enorm verschil.”

Weet u al hoe het drieluik zal aflopen?

KRINGS: “Min of meer. Maar dat ga ik niet aan jouw neus hangen.” *(lacht)*

Fanny K. valt veel beter mee dan we initieel gedacht hebben. Net zoals Amoras is het gewaagd en gedurfd. Bovendien zijn het scenario én de tekenstijl een schot in de roos.

Hierdoor is de reeks nu al veel meer dan het beproefde marketingtrucje van een bekend personage in een andere wereld te zetten en hopen dat het verkoopt. Toch lijkt niet elke lezer onze mening te delen. Ondanks het verkoop succes, horen en lezen we toch wat kritiek.

KRINGS: “Aha, nu komt het verhaal van de zwakke Fanny.”

Inderdaad. Uw Fanny is niet de vrijgevochten Fanny waarmee hele

De grootste valkuil van het project was exact hetzelfde te doen als Merho. Er is maar één Merho en die heeft mij helemaal niet nodig om een Kiekeboes-album te tekenen.

generaties zijn opgegroeid. In de spin-off is ze zwak en onderdanig. Zo kennen we haar niet.

KRINGS: “Iedereen die betrokken was bij het project, wilde met dit eerste deel iets totaal anders doen dan DE KIEKEBOES. De grootste valkuil van het project was exact hetzelfde te doen als Merho. Er is maar één Merho en die heeft mij helemaal niet nodig om een KIEKEBOES-album te tekenen. Het moest dus iets compleet anders worden. Met zijn steun zochten we dan de grens op van zijn universum zonder het te verraden. Bij iedere stap die we namen, vroegen we expliciet zijn goedkeuring. Merho begreep heel goed de risico’s van het project, maar hij vertrouwde ons. Dat is echt niet evident. Gracuit partnergeweld blijft immers een gewaagd thema om een stripreeks mee te openen.

Hoe de allereerste reacties waren, heb ik niet meegemaakt. Toen ik bij het project betrokken werd, was het scenario al grotendeels geschreven en stond het meeste al vast. Het moest enkel nog verstript worden. We kozen er doelbewust voor Fanny in het eer-

ste deel met de grond gelijk te maken. Ze krijgt er soms letterlijk uppercut na uppercut. Zelfs haar beste vriendin verraaft haar. Maar in het tweede deel verrijst ze als een feniks en dan gaan de lezers hun Fanny weer herkennen. ‘I’ll be back’, zou Terminator zeggen.”

Een tweede vaak gehoorde kritiek is dat de strip weinig of geen humor bevat. Ook dat is anders in de moederserie.

KRINGS: “We kiezen ook voor een ander doelpubliek. FANNY K. is een thriller voor volwassenen. Het voorbeeld dat we voor ogen hadden was een intrige zoals Stieg Larssons Millennium. We wilden echt iets hard en realistisch. In deel twee kan er wel af en toe gelachen worden. Maar de toon van de reeks blijft gitzwart. Het is en blijft een thriller. Ondanks wat moorden blijven we wel binnen de limieten van een strip voor het bredere publiek. We tonen niets maar we suggereren veel.”

Ik volg u hierin volledig. De strip FANNY K. zou zonder de marketingmachine én zelfs met

onbekende hoofdfiguren ook overeind blijven. Maar ik vrees dat de verkoop dan een stuk minder zou zijn.

KRINGS: “Dat denk ik ook. Maar het is nu eenmaal de politiek van Standaard Uitgeverij om hun enorme fonds te heruitvinden. Je hebt AMORAS, J.ROM, FANNY K. en er gaan nog dergelijke verrassende spin-offs komen. Maar het is niet aan mij om die te onthullen.”

De eerste helft van Fanny K. vond ik grafisch heel sterk uitgewerkt. Maar zeker naar het einde toe had ik wat de indruk dat u onder tijdsdruk bent gekomen.

KRINGS: “Ik heb toen inderdaad mijn werktempo wat moeten opschroeven. Maar voor het tweede deel heb ik de lat voor mezelf een stuk hoger gelegd. Ik heb nu een vierde getekend en ook mijn uitgever is tevreden over de grafische evolutie. De platen zijn gewoon mooier en ook correcter. In deel 2 is er bijvoorbeeld een scène bij de luchthaven van Genève. Wel dit gebouw is 100% correct nagetekend. Leve Google Maps!

We hebben ons ook meer gefocust op Fanny zelf. Voor haar kledij heeft ze nu een eigen styliste gekregen. Zij bepaalt nu welke kleren Fanny draagt. Ik ben ook aanwezig geweest op foto-shoots waardoor ik een beter zicht op de modewereld krijg. Dergelijke zaken brengen het niveau van een strip automatisch omhoog.

Ik ben nu bezig met een haast iconische pagina waar Fanny een duik neemt in een privézwembad. Op aanraden van mijn vrouw werd ook Fanny’s badpak gekozen door de styliste. Ik kreeg zelfs speciale foto’s van het merk doorgestuurd. Ik houd ervan om met dergelijke accenten de geloofwaardigheid van een strip te verhogen.

Je hebt ongetwijfeld gemerkt dat die exquisite boxen die in haar appartement staan, ook echt bestaan. Het zijn de Bower & Wilkins 804. Ik kan echt genieten van zo’n details.”

DE KIEKEBOES zijn nooit vies geweest van een beetje product placement. In navolging van de hoofdserie zie ik Fanny nu ook rijden in een Toyota.

Cover van FANNY K. 1 en de ontwerpcover van deel 2, MORPHEUS. Op elk van de drie covers van de eerste driedelige cyclus zal Fanny een andere kant op kijken.

Uitgeverij Paquet had een paar geleden de intentie om hommagealbums van Suske en Wiske te maken. Ik heb toen twee pagina's en de toren met de hoofdfiguren getekend.

KRINGS: "Dat is de mijne! Fanny is geen luxediertje en zo'n sympathieke Toyota Auris past haar wel. Ik heb pas achteraf ontdekt dat de Kiekeboes ook rijden met Toyota's. Dat kwam me goed uit."

En ik maar denken dat hier een heel marketingplan achter zat...

KRINGS: "Och, maar de reeks op zich is wel doordacht. FANNY K. is een drieluik. De drie covers vormen ook samen een drieluik met Fanny die steeds een andere kant op kijkt. Ik vind dit tof. Er zit nog meer in. De eerste plaat van elk deel eindigt met een moord. Maar de eerste prent van elk deel begint met een dier die de sfeer van het verhaal aangeeft. In het eerste deel is dat een venijnige hond. In het tweede deel een arend."

Is dit in navolging van Lambil die vaak zijn BLAUWBLOEZEN-albums begint met een dier op de voorgrond?

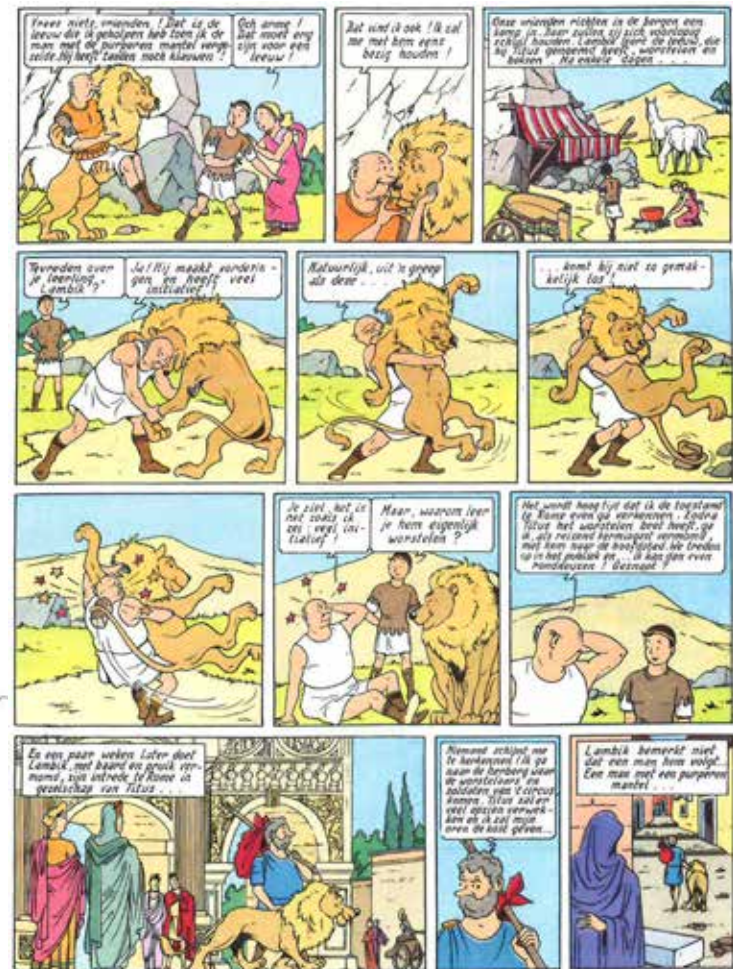
KRINGS: "Nee. Ik ben een zware film-liefhebber en dit is mijn eerbetoon

aan **Steven Spielberg**. Al zijn **INDIANA JONES**-films beginnen op dezelfde manier. Het getekende Paramount-logo vervaagt steeds in een effectief gefilmde berg. Enkel in het laatste deel vervaagt de Paramount-berg in een molshoop." (lacht)

SUSKE EN WISKE 113: HET GEHEIM VAN DE GLADIATOREN (Willy Vandersteen)

Onlangs werd RED RIDER van Stedho en Lectrr officieel aangekondigd voor het grote publiek. En ook de hoofdreeks DE RODE RIDDER kreeg een doorstart. En dan zijn er nog de alternatieve hommageversies van SUSKE EN WISKE waarvan er elk jaar een album zal verschijnen. Het eerste album is er eentje van Gerben Valkema op scenario van Yann. Had u ook geen SUSKE EN WISKE getekend op scenario van Zidrou?

De toren met de **SUSKE EN WISKE**-figuren, door **Jean-Marc Krings**. Enkele jaren geleden was er sprake dat hij een hommagealbum zou maken voor uitgeverij Paquet, op scenario van **Zidrou**.

KRINGS: "Uitgeverij **Paquet** had een paar geleden de intentie om hommagealbums te maken. Ik heb toen twee pagina's en de toren met de hoofdfiguren getekend. Deze zijn vervolgens voorgesteld aan de pers. Helaas heeft

de uitgeverij de stekker uit het project getrokken. Maar Johan De Smedt heeft dit uitstekende idee nu weer opgerakeld voor de Nederlandstalige markt. Ik hoop dat Zidrou en ik het project kunnen verder zetten. Zeker

Dupa stond erop dat ik de lange rechte lijnen in één vlotte trek inktte. Dat was echt niet evident. En als het niet goed was, kafferde hij me uit.

nu ik enkele schitterende pagina's van mijn vriend Gerben heb gezien."

Willy Vandersteen heeft een enkele jaren lang zijn volkse Suske en Wiske aangepast aan de statige stijl van KUIFJE. Is dat geen verraad aan het origineel?

KRINGS: "Ik vind van niet. In tegenstelling tot DE KIEKEBOES, waar er maar een paar Franstalige albums van bestaan, heb ik mijn hele jeugd SUSKE EN WISKE gelezen. Van WATTMAN over DE TUF-TUF-CLUB tot mijn favoriet DE BRONZEN SLEUTEL. Ik kan er maar niet genoeg van krijgen. Ik heb de reeks gevolgd tot DE MALLE MERGPIJP."

Er komt veel op u af: JACKY ICKX, FANNY K. en hopelijk een SUSKE EN WISKE,... Wordt het geen tijd om Studio Krings op te richten?

KRINGS: "Wie weet... Ik heb nu zes à zeven maanden nodig om een FANNY K. te tekenen. Op aanraden van Standaard Uitgeverij heb ik toch ie-

mand aangeworven om de decors te tekenen. Zo blijft er ruimte over om nog andere dingen te doen voor de uitgeverij. We barsten van de ideeën."

U zal nog helemaal een Vlaamse tekenaar worden die elk kwartaal een strip op de markt brengt.

KRINGS: (lacht) "Je moet het ijzer smeden als het heet is! Ach, ik doe dit beroep gewoon dolgraag. Elke dag teken ik een uur of tien. En ja hoor, alles is nog met de hand getekend en geïnk. Ik ben geen bits- en bytesmens."

DOMMEL 15: MEEN JE DIT NOU?
(Dupa)

KRINGS: "Weet je dat ik ooit nog assistent was van Dupa? Ik ben er begonnen op mijn veertiende. Vanaf de eerste dag noemde Dupa me **Florimont**. Ik heb geen idee waarom hij me die bijnaam gaf. (lacht) Ik heb meege-

werkt aan DOMMEL en aan DE ACHTSTE SARCOFAAG van NIKY. Ik mocht er de decors van tekenen. Op een gegeven moment gaf hij me een vrachtwagen-catalogus van de Volvo F12. Ik mocht die natekenen voor NIKY. Achteraf

controleerde hij of het aantal moeren in de wioldoppen klopten. Hij was heel streng. Alles moest juist zijn. En terecht! Dupa leerde me ook inkten. Ooit moest ik een aanhangwagen inkten.

Hij stond erop dat ik de lange rechte lijnen in één vlotte trek inktte. Dat was echt niet evident. En als het niet goed was, kafferde hij me uit. (lacht) Ach, ik heb alles te danken aan Dupa. Hij heeft me de stiel geleerd. Daarna heb ik nog gewerkt voor **Walli** en wat testwerk gedaan voor studio Peyo."

U hebt Schone Kunsten gestudeerd in Brussel met een specialisatie strips. Ik kan me voorstellen dat iedereen in de klas de nieuwe Mœbius, Andreas of Schuiten wilde worden en niet de nieuwe Dupa of Roba. Was u de vreemde eend in de klas?

KRINGS: "Misschien wel. Mijn hele tekencarrière stond en staat in het teken van de Dupuis-school. Toen ik vier was, kreeg ik van mijn moeder zo'n tekenlat met uitgesneden vormpjes van Robbedoes. Zo tekende ik hem al van kleinsaf. Later verslond ik het tijdschrift. Van TIMOER tot de helden die je al hebt opgenoemd. Maar van mijn klas ben ik wel de enige die strips is blijven tekenen. Mijn dochter volgt nu ook deze opleiding in Sint-Lucas. Zij verzorgt mijn inkleuringen en heeft onder andere de platen van JACKY ICKX geïnk."

Mocht u totale carte blanche krijgen, wat zou u dan nog willen tekenen?

KRINGS: "Ik heb nog een droom, maar die zit al een aantal jaar veilig opge-

borgen in de lade van mijn bureau. Ooit zou ik een superheldencomic willen tekenen. Het zou in de stijl van FANNY K. getekend worden, maar het moet nog duisterder zijn zoals sommige BATMANS. De titel heb ik al, MYSTÈRE SUPER. Het zal hoe dan ook een heel filmisch verhaal worden.

Als ik aan een verhaal begin, ga ik er altijd vanuit dat ik een storyboard maak voor een film. Ik teken dan met een denkbeeldige camera op mijn schouder. Mijn strips zijn getekende films. Naast films is filmmuziek mijn grote passie. Ik werk altijd met muziek op de achtergrond. Bij het tweede deel van FANNY K. zal ik, net zoals **Cosey** deed voor JONATHAN, enkele luistertips meegeven. VERTIGO van **Bernard Hermann** zal er zeker bijzitten. Kunnen we nog vlug even de Guus SLIM-plaat doen?"

GUUS SLIM 10: DE SCOOTERCHINEES (Maurice Tillieux)

KRINGS: "Die plaat komt uit DE SCOOTERCHINEES!"

Knap! Guus SLIM bulkt van de auto-achtervolgingen die u ook zo graag tekent, maar uw voorbeeld Tillieux gebruikte hiervoor nauwelijks onomatopoeën. MICHEL VAILLANT

daarentegen bulkte ervan. Wie is nu uw grote inspirator?

KRINGS: "Ik hou ervan om een wagen langs of uit een onomatopoeie te laten rijden zoals **Jean Graton** vaak deed. VROAAAAM! Ook Franquin pakte uit met de strafte klanknabootsingen. God kan

alles, hé. Maar qua onomatopoeën is mijn JACKY ICXX ontegensprekelijk beïnvloed door MICHEL VAILLANT. Ze horen ook echt bij een autostrip. Zo'n VROAAAAM stuwt een tekening echt vooruit."

Heb je een favoriete onomatopoeie?

KRINGS: "Nee, niet echt! Is dit een doe-

Ik begrijp perfect dat het voor de lezers een heel zwaar openingsdeel geweest is. Fanny K. is geen Merho, maar een Toni Coppers.

vraag? (lacht) Ik dacht even dat je me ging vragen om enkele onomatopoeën te vertellen. Ik heb immers van Merho een verklarende lijst doorgestuurd gekregen van zijn meest gebruikte klanknabootsingen. Die Nederlandstalige onomatopoeën verschillen fors van de Franse. Een pan tegen je hoofd klinkt hier blijkbaar anders dan bij ons thuis. (lacht) Merho heeft die lijst ooit nog gekregen van **Berck**. En zo heb ik die netjes getypte lijst nu in mijn bezit. Zelf gebruik ik eigenlijk nog het liefst Amerikaanse klanknabootsingen. Flash, Tac, Flussss,... Ze zijn niet alleen internationaler maar ook dynamischer."

In DE SCOOTERCHINEES regent het de hele tijd. Enkel op de laatste bladzijde komt de zon erdoor. Ook in FANNY K. regent het pijpestelen.

KRINGS: "Dat heb ik met opzet gedaan. Het partnergeweld tegen Fanny is voor veel lezers een echte shock en

ik wou het effect nog versterken door de hele scène in een hitte-onweer te tekenen. Op de openingsplaten zie je het onweer boven Antwerpen aanrollen. Op het einde van het eerste deel trekken de wolken weg. De hele drukende sfeer versterkt de afdaling van Fanny naar haar hel. Ik begrijp perfect dat het voor de lezers een heel zwaar openingsdeel geweest is. FANNY K. is geen Merho, maar een Toni Coppers. In het tweede deel klaart de hemel op en trekt Fanny ten strijde. Dit zal ook zichtbaar zijn in de inkleuring. Dat idee komt opnieuw uit de filmwereld. In STAR WARS gebruiken ze kleuren-codes. Deel één is metaalgrijs, het tweede deel is sneeuwwit van toon en het slotdeel is bosgroen. Met het eerste deel van FANNY K. zijn we ook begonnen met het zwartgrijze. Deel 2 zal een stuk lichter zijn van kleur, want Fanny herleeft. Deel 3 wordt dan weer heel heftig. Ze staat in vuur en vlam. De ultieme wraak."

Nu genieten we nog van het verrassingseffect en de massale mediaondersteuning. Met deel 2 moeten we er ook kwalitatief echt staan.

De dieren in de eerste prent, de moorden op pagina 1, de opbouw van de covers, het kleurgebruik,... er is echt wel diep over nagedacht. Hoelang hebben jullie die strip voorbereid?

KRINGS: “Toch wel anderhalf jaar in alle stilte en discretie. “

Het is hoog tijd voor de slotvraag: “Hoe is het eigenlijk begonnen?”

KRINGS: *(lacht)* “Toen **Strip2000** het goed onthaalde WAUW! uitbracht, kwam ik via signeersessies uiteindelijk weer in contact met Vlaamse en Nederlandse lezers. Dat is me enorm goed bevallen. En voor de eerste keer in mijn leven nam een uitgever contact met me op. De rest is geschiedenis. Ik kom supergoed overeen met Johan en het hele team. Dat zit echt goed. Je merkt het wel dat ik superenthousiast ben, maar ik houd mijn voeten echt wel op de grond. Zoals ik al gezegd heb, wordt de aller-

grootste uitdaging het tweede deel. Nu genieten we nog van het verrassingseffect en de massale mediaondersteuning. Met deel 2 moeten we er ook kwalitatief echt staan. Zowel Toni als ikzelf zijn ons nu zwaar aan het gooien. Je zal het wel zien. En deel 3 wordt echt knallen. We zien het echt zitten. In alle rust zijn we zelfs al aan het brainstormen over de grote lijnen van de volgende trilogie. Toni heeft al een fantastische plot bedacht. Zoals het er nu uitziet, mag je een zin maken met Schone Kunsten, Venetië en mode. Grafisch wil ik er grootse decors voor tekenen waarin Fanny schittert. Een mooie heldin moet je omringen met schoonheid.”

Een mooiere slotzin kunnen we niet wensen. Dank u wel voor dit gesprek en veel succes!

